

Diszkrét matematika

5. gyakorlat:

Komplex számok algebrai és trigonometrikus alakja

(A diasort készítette Németh Gábor Árpád, Koch-Gömöri Richárd feladatait és Nagy Gábor diasorában lévő definíciókat felhasználva)

Definíció

Definíció

Az $a + bi$ alakú kifejezéseket, ahol $a, b \in \mathbb{R}$, komplex számoknak ($\mathbb{C}$) hívjuk, az ilyen formában való felírásukat **algebrai alaknak** nevezzük.

Összeadás: $(a + bi) + (c + di) = a + c + (b + d)i$.

Szorzás: $(a + bi)(c + di) = ac - bd + (ad + bc)i$.

A $z = a + bi \in \mathbb{C}$ ($a, b \in \mathbb{R}$) komplex szám **valós része**: $\operatorname{Re}(z) = a \in \mathbb{R}$.

A $z = a + bi \in \mathbb{C}$ ($a, b \in \mathbb{R}$) komplex szám **képzetes része**:

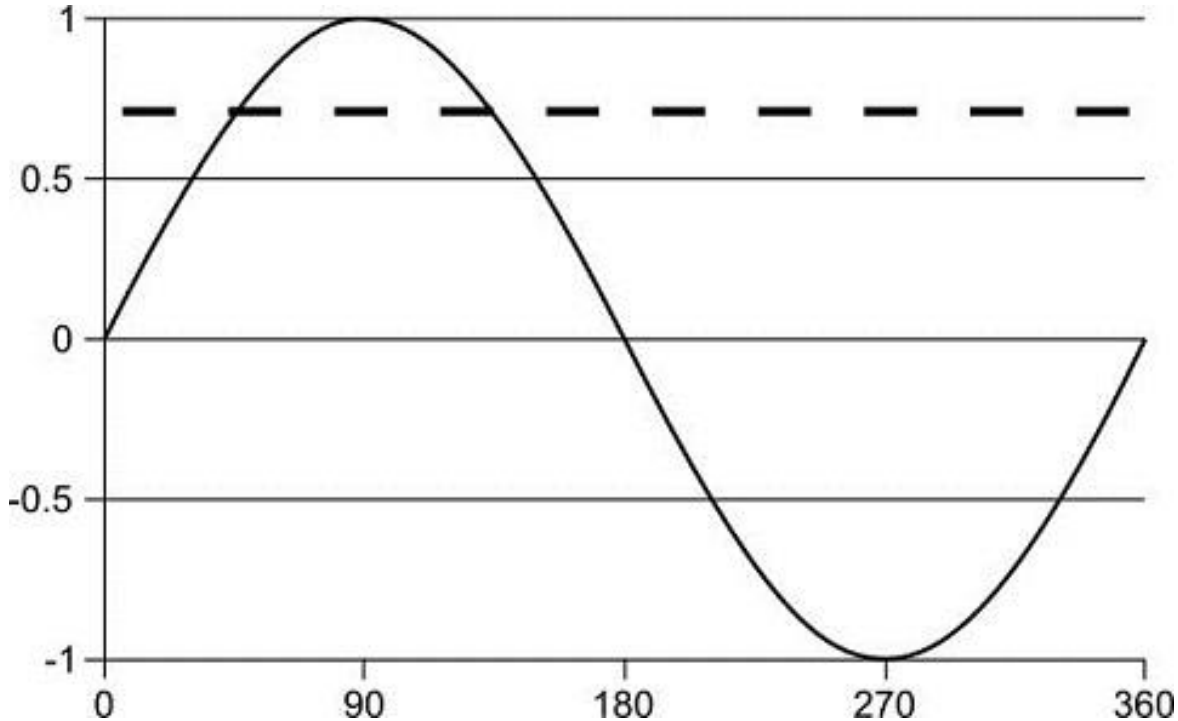
$\operatorname{Im}(z) = b \in \mathbb{R}$.

Mi a gyakorlati haszna a komplex számoknak?

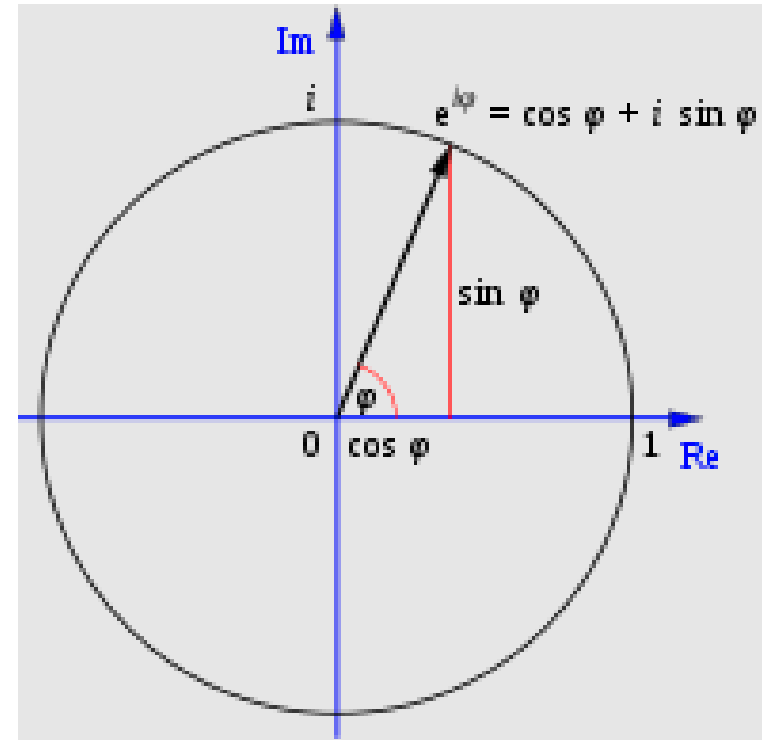
- Váltakozó áram:

1 fázis:

- konnektorból így jön a 230V
- Feszültség komplex számsíkon forog, „valós részt látjuk”

Képek forrása: <https://hu.weblogographic.com/difference-between-3-phase> és <https://hu.wikipedia.org/wiki/Euler-k%C3%A9plet>

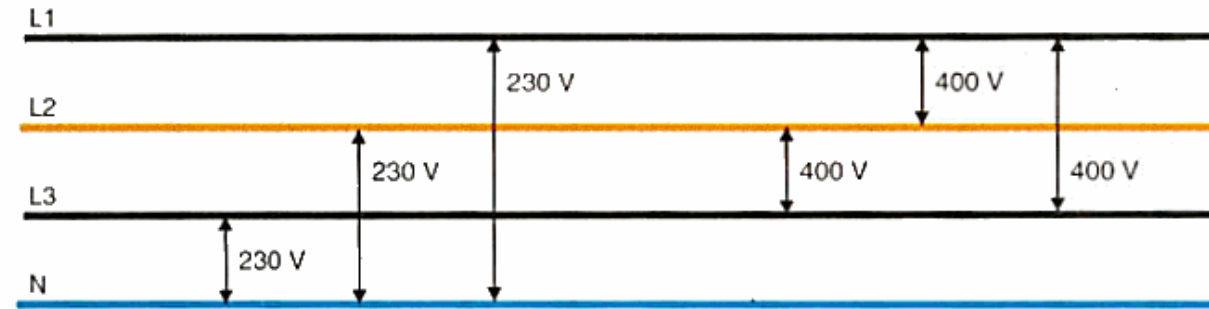
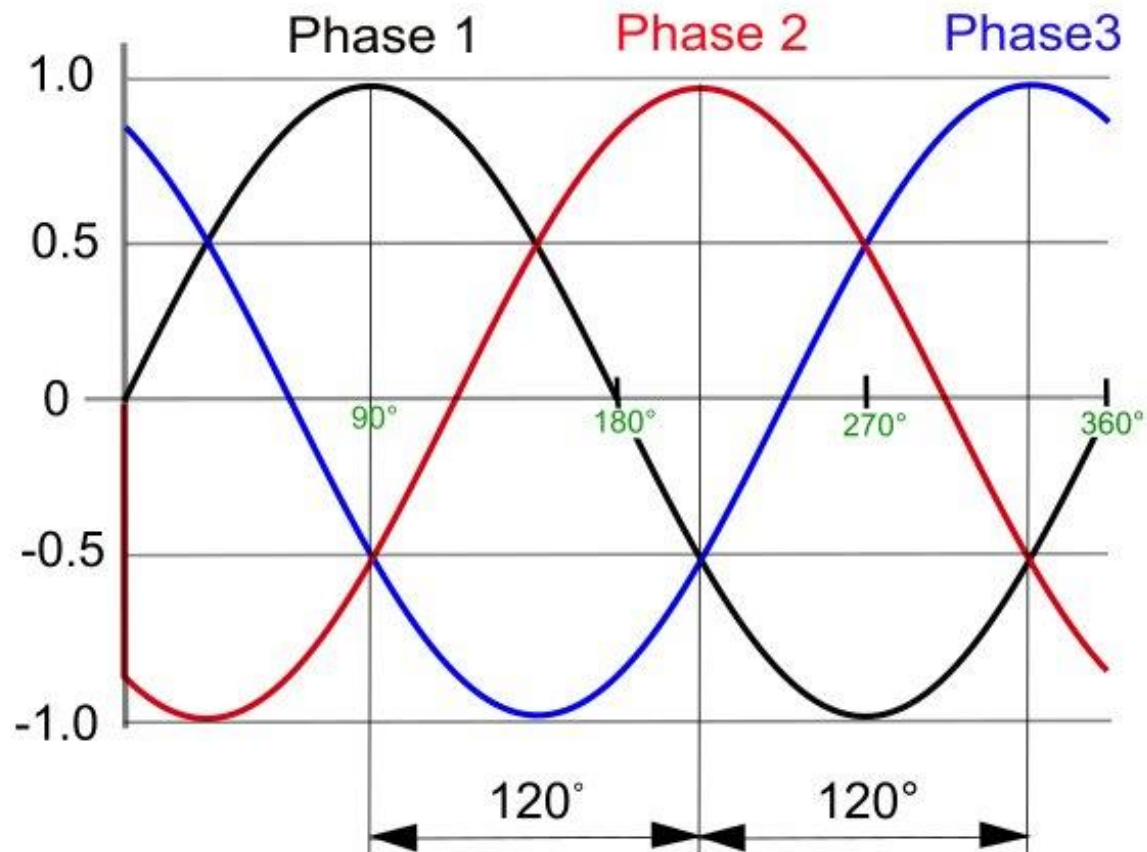
Megjegyzés: Villamosmérnökök képzetes részt MINDIG „j”-vel jelölik (mert „i”-vel áramerősséget jelölik)

Mi a gyakorlati haszna a komplex számoknak?

- Váltakozó áram:

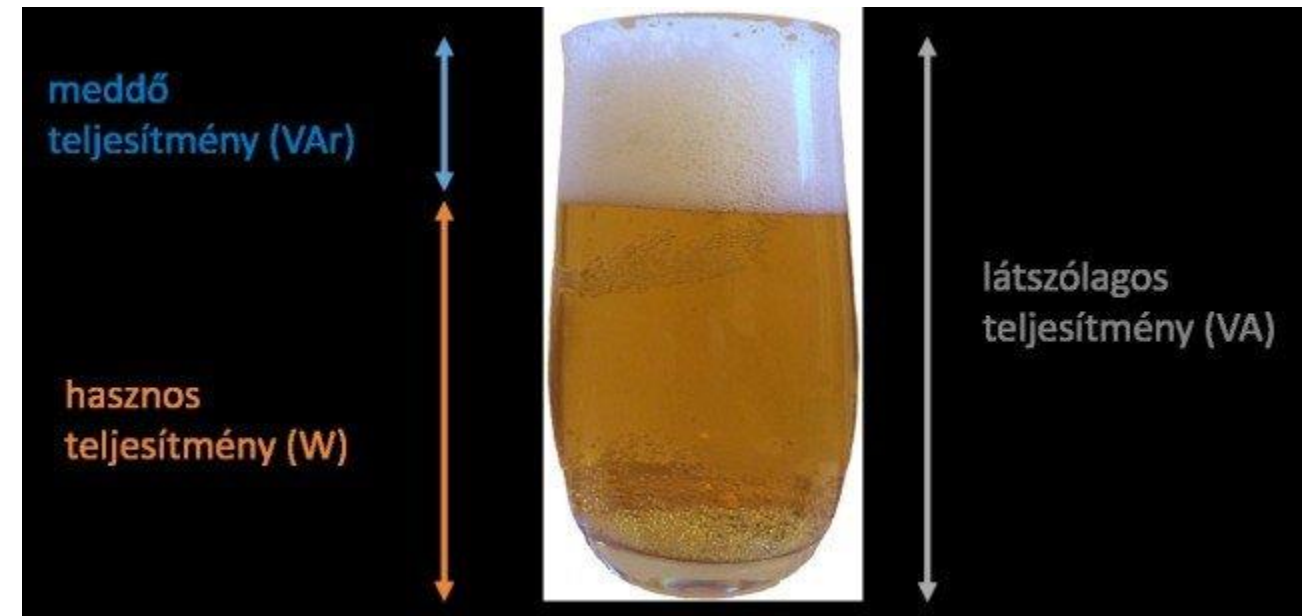
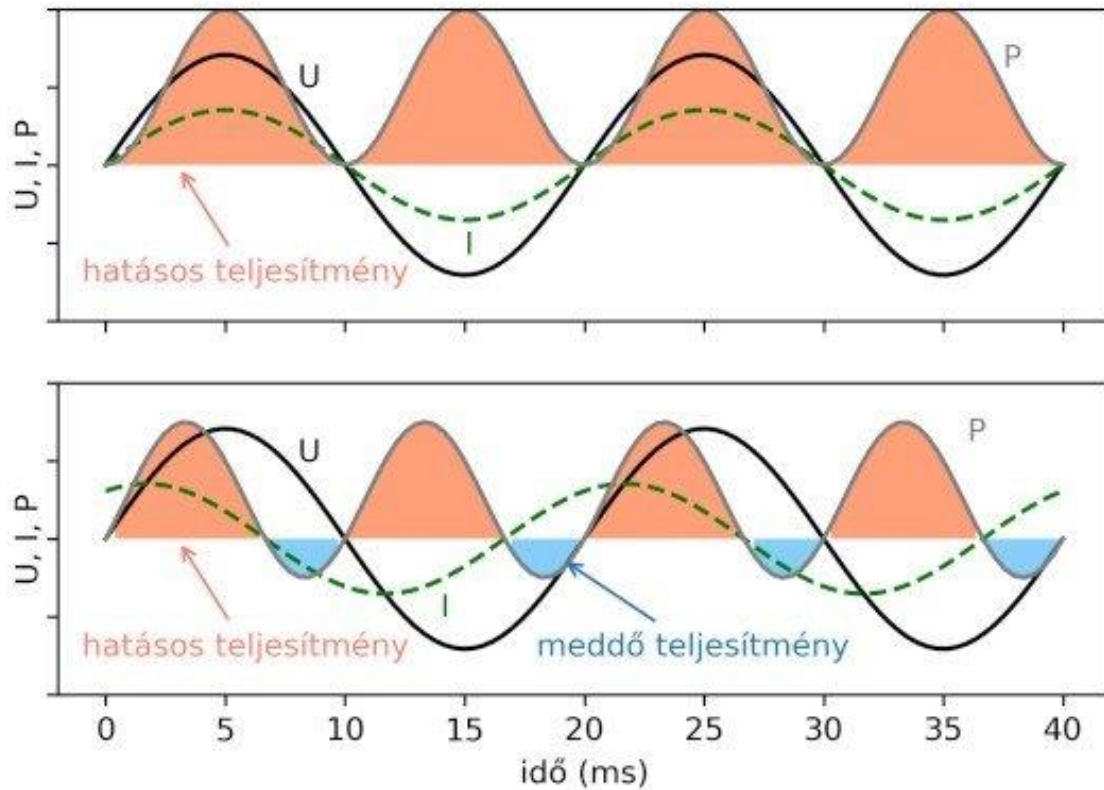
3 fázis:

- A „jómunkásember” erre köti rá a betonkeverőt
- 3x 1 fázis, 120 fokkal eltolva

Mi a gyakorlati haszna a komplex számoknak?

- Teljesítmény:
  - Re rész: Hatásos teljesítmény (jelölés: W , mértéke.: W)
  - Im rész: Meddő teljesítmény (jelölés: Q , mértéke.: VA_r)
  - Teljes: Látszólagos teljesítmény (jelölés: S , mértéke.: VA)

1. feladat

Végezzük el a következő műveleteket a komplex számok halmazán.

$$\sqrt{-16}$$

$$\sqrt{-25}$$

$$(2i)^2$$

$$2i + 5i$$

$$\frac{4i}{2i}$$

$$\sqrt{-16} = \sqrt{16} \sqrt{-1} = \pm 4i = 0 \pm 4i$$

$$\sqrt{-25} = \sqrt{25} \sqrt{-1} = \pm 5i = 0 \pm 5i$$

$$(2i)^2 = 2^2 i^2 = 4i^2 = -4 = -4 + 0i$$

$$2i + 5i = i(2 + 5) = 7i = 0 + 7i$$

$$4i / 2i = 4 / 2 = 2 = 2 + 0i$$

2. feladat

Legyen $z \in \mathbb{C}$, $z = -2 + 7i$. Adja meg a z komplex szám következő jellemzőit.

$\operatorname{Re} z$ $\operatorname{Im} z$ $-z$ $\bar{z}$ $|z|$

$$\operatorname{Re}(z) = \operatorname{Re}(-2 + 7i) = -2$$

$$\operatorname{Im}(z) = \operatorname{Im}(-2 + 7i) = 7$$

$$-z = 2 - 7i$$

z komplementere *(imag rész ellentetje)* : $-2 - 7i$

$$|z| = |-2 + 7i| = \sqrt{(-2)^2 + 7^2} = \sqrt{4 + 49} = \sqrt{53}$$

3. feladat

Végezzük el a következő műveletet az algebrai alak felhasználásával: $\frac{4+3i}{(2-i)^2}$

$$(4+3i)/(2-i)^2 = (4+3i)/(4-4i+i^2) = (4+3i)/(3-4i) =$$

Beszorzás $(3+4i)/(3+4i)$ -vel:

$$(4+3i)(3+4i)/((3-4i)(3+4i)) = (12+16i+9i+12i^2)/(9-16i^2) =$$

Mivel $i^2 = -1$:

$$(12-12+25i)/(9+16) = 25i/25 = i = 0+i$$

4. feladat

Oldja meg a következő egyenletet a komplex számok halmazán: $\frac{x+i-3i\bar{x}}{x-4} = i-1$

$$x \in \mathbb{C}$$

$$x = a + b \cdot i \quad (a, b \in \mathbb{R})$$

$$\frac{(a+bi)+i-3 \cdot i \cdot \overline{(a+bi)}}{(a+bi)-4} = i-1$$

$$(a+bi)+i-3i(a-bi) = (i-1)(a+bi-4)$$

$$\underbrace{a+bi+i}_{a+3bi^2+i(b+1-3a)} - \underbrace{3ia+3i^2b}_{-3a-3b} = \underbrace{ai+bi^2+4i-a-bi+4}_{bi^2-a+4+i(a-4-b)}$$

$$(a+3bi^2-bi^2+a-4) + i(b+1-3a-a+4+b) = 0$$
$$\underbrace{2bi^2}_{2bi^2=-2b} + i(2b+5-4a) = 0$$

$$(2a-2b-4) + i(2b+5-4a) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a-2b-4=0 \rightarrow a-b=2 \rightarrow a=2+b \\ 2b+5-4a=0 \end{cases}$$

$$2b+5-4(2+b)=0$$

$$\underbrace{-8-4b}_{-3-2b} = 0 \rightarrow -3=2b \rightarrow b = -\frac{3}{2}$$

$$\rightarrow a = 2 - \frac{3}{2} = \frac{1}{2}$$

$$x = a + bi = \underline{\underline{\frac{1}{2} - \frac{3}{2}i}}$$

5. feladat

Határozza meg azt a $z \in \mathbb{C}$ komplex számot, amelyre teljesül hogy

$$\left| \frac{z-3}{2-\bar{z}} \right| = 1 \wedge \operatorname{Re} \left(\frac{z}{2+i} \right) = 2$$

$$\operatorname{Re} \left(\frac{z}{2+i} \right) = \operatorname{Re} \left(\frac{a+bi}{2+i} \right) = \operatorname{Re} \left(\frac{a+bi}{2+i} \cdot \frac{2-i}{2-i} \right) =$$

$$\operatorname{Re} \left(\frac{\underbrace{2a}_{4} - \underbrace{ai}_{-1} + \underbrace{2bi}_{-b} - \underbrace{bi^2}_{-1}}{5} \right) = \operatorname{Re} \left(\frac{(2a+b) + i(2b-a)}{5} \right) =$$

$$\operatorname{Re} \left(\frac{2a+b}{5} + \frac{2b-a}{5} \cdot i \right) = \frac{2a+b}{5}$$

$$\frac{2a+b}{5} = 2 \rightarrow \underline{\underline{b = 10 - 2a}}$$

$$\left| \frac{z-3}{2-\bar{z}} \right| = \frac{|z-3|}{|2-\bar{z}|} = 1 \rightarrow |z-3| = |2-\bar{z}|$$

$$|a+bi-3| = |2-a+bi|$$

$$\sqrt{(a-3)^2 + b^2} = \sqrt{(2-a)^2 + b^2}$$

$$(a-3)^2 + b^2 = (2-a)^2 + b^2$$

$$(a-3)^2 = (2-a)^2$$

$$a^2 - 6a + 9 = 4 - 4a + a^2$$

$$-6a + 9 = 4 - 4a$$

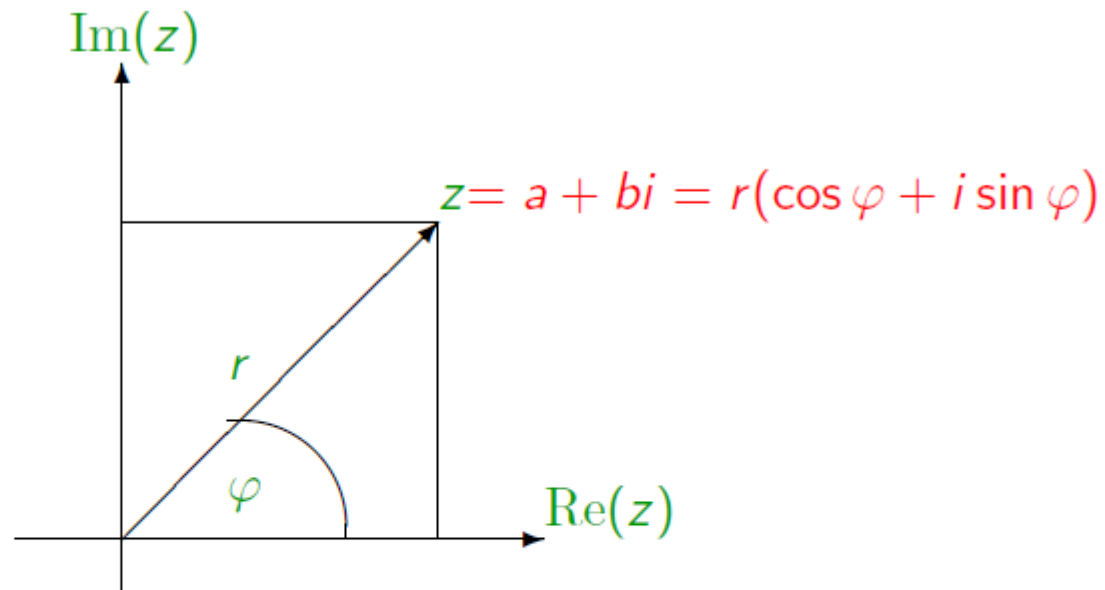
$$-2a = -5$$

$$\underline{\underline{a = \frac{5}{2}}}$$

$$b = 10 - \frac{2 \cdot 5}{2} = \underline{\underline{5}}$$

$$z = a + bi = \underline{\underline{\frac{5}{2} + 5i}}$$

A komplex számok a **komplex számsíkon**:

Ha $z = a + bi \in \mathbb{C}$, akkor $\text{Re}(z) = a$, $\text{Im}(z) = b$.

A $(\text{Re}(z), \text{Im}(z))$ vektor hossza: $r = \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{|z|^2}$.

A z nemnulla szám **argumentuma** $\varphi = \arg(z) \in [0, 2\pi)$

A koordináták trigonometrikus függvényekkel kifejezve:

$$\text{Re}(z) = a = r \cdot \cos \varphi, \text{Im}(z) = b = r \cdot \sin \varphi$$

6. feladat

Legyen $z \in \mathbb{C}, z = 2 + 5i$. Adja meg a z komplex szám abszolút értékét és argumentumát. Szemléltesse a z komplex számot a Gauss-számsíkon.

$$|z| = |2 + 5i| = \sqrt{\underbrace{2^2}_4 + \underbrace{5^2}_{25}} = \underline{\underline{\sqrt{29}}}$$

$$\arg(z) = \arg(2 + 5i) = \varphi$$

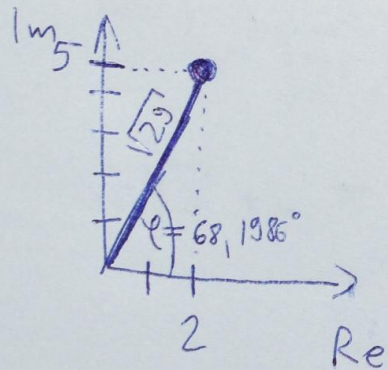
$$z = \underbrace{|z|}_{\sqrt{29}} \cdot (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi) = 2 + 5i$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(z)}{|z|} = \frac{2}{\sqrt{29}}$$

$$\sin \varphi = \frac{\operatorname{Im}(z)}{|z|} = \frac{5}{\sqrt{29}}$$

$$\arg(z) = \varphi \approx \underline{\underline{68,1986^\circ}}$$

Szemléltetés Gauss-számsíkon:

7. feladat

Határozza meg a következő komplex számok trigonometrikus alakját.

(a) $1 + i$

(e) $4i$

(b) $-\sqrt{3} + i$

(f) i

(c) $\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i$

(g) 10

(d) $-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i$

(a) $z = 1 + i = r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$

$$r = |z| = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(z)}{|z|} = \frac{1}{\sqrt{2}} \xrightarrow{\operatorname{Im}(z) > 0} \varphi = 45^\circ$$

$$1 + i = \sqrt{2} (\cos 45^\circ + i \sin 45^\circ)$$

(b) $z = -\sqrt{3} + i = r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$

$$r = |z| = \sqrt{(-\sqrt{3})^2 + 1^2} = \sqrt{4} = 2$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(z)}{|z|} = \frac{-\sqrt{3}}{2} \xrightarrow{\operatorname{Im}(z) > 0} \varphi = 150^\circ$$

$$-\sqrt{3} + i = 2 \cdot (\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ)$$

7. feladat

Határozza meg a következő komplex számok trigonometrikus alakját.

(a) $1 + i$

(e) $4i$

(b) $-\sqrt{3} + i$

(f) i

(c) $\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i$

(g) 10

(d) $-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i$

$$(e) \quad z = 4i = r \cdot (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi)$$

$$r = |z| = \sqrt{4^2} = 4$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(z)}{|z|} = \frac{0}{4} = 0 \xrightarrow{\operatorname{Im}(z) > 0} \varphi = 90^\circ$$

$$4i = 4 (\cos 90^\circ + i \sin 90^\circ)$$

$$(g) \quad z = 10 = r \cdot (\cos \varphi + i \sin \varphi)$$

$$r = |z| = \sqrt{10^2} = 10$$

$$\cos \varphi = \frac{a}{|z|} = \frac{10}{10} = 1 \xrightarrow{\operatorname{Im}(z) \geq 0} \varphi = 0^\circ$$

$$10 = 1 \cdot (\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ)$$

7. feladat

Határozza meg a következő komplex számok trigonometrikus alakját.

(a) $1 + i$

(e) $-4i$

(b) $-\sqrt{5} + i$

(f) i

(c) $\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i$

(g) 10

(d) $-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i$

Házi
feladat

Tétel HF

Legyen $z, w \in \mathbb{C}$ nemnulla komplex számok:

$$z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi), \quad w = |w|(\cos \psi + i \sin \psi),$$

és legyen $n \in \mathbb{N}$. Ekkor

$$zw = |z||w|(\cos(\varphi + \psi) + i \sin(\varphi + \psi));$$

$$\frac{z}{w} = \frac{|z|}{|w|}(\cos(\varphi - \psi) + i \sin(\varphi - \psi)), \text{ ha } w \neq 0;$$

$$z^n = |z|^n(\cos n\varphi + i \sin n\varphi).$$

A szögek összeadódnak, kivonódnak, szorozódnak. Az argumentumot ezek után redukcióval kapjuk!

8. feladat

Végezze el a következő műveleteket a trigonometrikus alak felhasználásával.

$$(a) \left(\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i \right) \left(-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i \right)$$

$$(b) \left(-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i \right)$$

$$(c) \frac{-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i}{\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i}$$

$$(d) \left(\frac{5\sqrt{3}}{12} - \frac{5}{12}i \right)^{10}$$

$$(e) \left(-\frac{\sqrt{10}}{2} - \frac{\sqrt{10}}{2}i \right)^{15}$$

$$(f) \left(\frac{5}{2} - \frac{5\sqrt{3}}{2}i \right)^{23}$$

$$(g) (1+i)^8 \cdot (5\sqrt{3} - 5i)^3$$

$$(h) \left(\frac{\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i}{-\frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i} \right)^{12}$$

$$(i) \left(1 - \frac{\sqrt{3}-i}{2} \right)^{24}$$

(a)

$$\left(\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i \right) \left(-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i \right) =$$

$$r = |z| = \sqrt{\frac{81}{4} + \frac{81 \cdot 3}{4}} = 9$$

$$\cos \varphi = \frac{9}{2 \cdot 9} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{Im}(z) < 0} \varphi' = 60^\circ$$

$$\varphi = \underbrace{360 - \varphi'}_{2\pi} = 300^\circ$$

$$\rightarrow r = |z| = \sqrt{\frac{14}{4} + \frac{14}{4}} = \sqrt{7}$$

$$\cos \varphi = \frac{-\sqrt{14}}{2 \cdot \sqrt{7}} = -\frac{\sqrt{2}}{2} \xrightarrow{\text{Im}(z) < 0} \varphi' = 135^\circ$$

$$\varphi = \underbrace{360 - \varphi'}_{2\pi} = 225^\circ$$

$$\rightarrow = \left(9 \cdot (\cos 300^\circ + i \sin 300^\circ) \right) \cdot \left(\sqrt{7} (\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ) \right) =$$

$$= 9 \cdot \sqrt{7} (\cos (300 + 225)^\circ + i \sin (300 + 225)^\circ) =$$

$$= 9 \cdot \sqrt{7} (\cos 165^\circ + i \sin 165^\circ)$$

8. feladat

Végezze el a következő műveleteket a trigonometrikus alak felhasználásával.

$$(a) \left(\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i \right) \left(-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i \right)$$

$$(b) \left(-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i \right)$$

$$(c) \frac{-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i}{\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i}$$

$$(d) \left(\frac{5\sqrt{3}}{12} - \frac{5}{12}i \right)^{10}$$

$$(e) \left(-\frac{\sqrt{10}}{2} - \frac{\sqrt{10}}{2}i \right)^{15}$$

$$(f) \left(\frac{5}{2} - \frac{5\sqrt{3}}{2}i \right)^{23}$$

$$(g) (1+i)^8 \cdot (5\sqrt{3} - 5i)^3$$

$$(h) \left(\frac{\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i}{-\frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i} \right)^{12}$$

$$(i) \left(1 - \frac{\sqrt{3}-i}{2} \right)^{24}$$

$$(d) \left(\frac{5 \cdot \sqrt{3}}{12} - \frac{5}{12}i \right)^{10} =$$

$$r = \sqrt{\frac{25 \cdot 3 + 25}{144}} = \sqrt{\frac{100}{144}} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6}$$

$$\cos \varphi = \frac{\frac{5 \cdot \sqrt{3}}{12}}{\frac{5}{6}} = \frac{5 \cdot \sqrt{3}}{12} \cdot \frac{6}{5} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\downarrow \operatorname{Im}(z) < 0$$

$$\varphi' = 30^\circ$$

$$\varphi = 360^\circ - \varphi' = 330^\circ$$

$$= \left(\frac{5}{6} \right)^{10} \left(\cos(330 \cdot 10)^\circ + i \sin(330 \cdot 10)^\circ \right) =$$

$$= \left(\frac{5}{6} \right)^{10} \left(\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ \right)$$

8. feladat

Végezze el a következő műveleteket a trigonometrikus alak felhasználásával.

$$(a) \left(\frac{9}{2} - \frac{9\sqrt{3}}{2}i \right) \left(-\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i \right)$$

$$(b) \left(-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i \right)$$

$$(c) \frac{-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i}{\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i}$$

$$(d) \left(\frac{5\sqrt{3}}{12} - \frac{5}{12}i \right)^{10}$$

$$(e) \left(-\frac{\sqrt{10}}{2} - \frac{\sqrt{10}}{2}i \right)^{15}$$

$$(f) \left(\frac{5}{2} - \frac{5\sqrt{3}}{2}i \right)^{23}$$

$$(g) (1+i)^8 \cdot (5\sqrt{3} - 5i)^3$$

$$(h) \left(\frac{\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i}{-\frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i} \right)^{12}$$

$$(i) \left(1 - \frac{\sqrt{3}-i}{2} \right)^{24}$$

$$(h) \left(\frac{\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i}{-\frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i} \right)^{12} =$$

$$\left(\frac{x}{y} \right)^{12} \quad x: \quad r = |x| = \sqrt{\frac{9}{4} + \frac{9 \cdot 3}{4}} = \sqrt{\frac{36}{4}} = \sqrt{9} = 3$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(x)}{|x|} = \frac{\frac{3}{2}}{3} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\operatorname{Im}(x) > 0} \varphi = 60^\circ$$

$$y: \quad r = |y| = \sqrt{\frac{25 \cdot 3}{4} + \frac{25}{4}} = \sqrt{\frac{100}{4}} = \sqrt{25} = 5$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(y)}{|y|} = \frac{-\frac{5\sqrt{3}}{2}}{5} = -\frac{\sqrt{3}}{2} \xrightarrow{\operatorname{Im}(y) > 0} \varphi = 150^\circ$$

$$= \left(\frac{3}{5} \right)^{12} \cdot \left(\cos(60^\circ - 150^\circ) + i \sin(60^\circ - 150^\circ) \right)^{12} =$$

$$= \left(\frac{3}{5} \right)^{12} \cdot (\cos(270^\circ \cdot 12) + i \sin(270^\circ \cdot 12)) = \left(\frac{3}{5} \right)^{12} \cdot (\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ)$$

$270^\circ \cdot 12 = 360^\circ \cdot 3 \rightarrow$

8. feladat

Végezze el a következő műveleteket a trigonometrikus alak felhasználásával.

~~$$(a) \left(\frac{9}{2} - \frac{3\sqrt{5}}{2}i \right) \left(\frac{\sqrt{14}}{2} - \frac{\sqrt{14}}{2}i \right)$$~~

$$(b) \left(-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i \right)$$

$$(c) \frac{-\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i}{\frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1}{3}i}$$

~~$$(d) \left(\frac{3\sqrt{5}}{12} - \frac{5}{12}i \right)^{10}$$~~

$$(e) \left(-\frac{\sqrt{10}}{2} - \frac{\sqrt{10}}{2}i \right)^{15}$$

$$(f) \left(\frac{5}{2} - \frac{5\sqrt{3}}{2}i \right)^{23}$$

$$(g) (1+i)^8 \cdot (5\sqrt{3} - 5i)^3$$

~~$$(h) \left(\frac{\frac{3}{2} + \frac{3\sqrt{3}}{2}i}{-\frac{5\sqrt{3}}{2} + \frac{5}{2}i} \right)^{12}$$~~

$$(i) \left(1 - \frac{\sqrt{3}-i}{2} \right)^{24}$$

Házi
feladat

Tétel

Legyen $z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi)$, $n \in \mathbb{N}^+$. Ekkor a z n -edik gyökei azok a w -k, amikre $w^n = z$:

$$w_k = \sqrt[n]{|z|} \left(\cos \left(\frac{\varphi}{n} + \frac{2k\pi}{n} \right) + i \sin \left(\frac{\varphi}{n} + \frac{2k\pi}{n} \right) \right)$$

$$k = 0, 1, \dots, n-1.$$

9. feladat

Végezze el a következő gyökvonásokat a komplex számok halmazán.

- (a) -60 második gyöke
- (b) -60 harmadik gyöke
- (c) $1 - \sqrt{3}i$ hatodik gyöke
- (d) $-7\sqrt{3} + 7i$ ötödik gyöke
- (e) $-\frac{7}{2} + \frac{7}{2}i$ nyolcadik gyöke
- (f) $-6\sqrt{3} + 6i$ második gyöke
- (g) $\frac{\left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^8}{(1+i)^5}$ hetedik gyöke

(b) -60 harmadik gyöke

$$n=3$$

$$r=60$$

$$k=0,1,2$$

$$\cos \varphi = -1$$

$$\xrightarrow{\ln(2)/710}$$

$$\varphi = 180^\circ$$

$$w_k = \sqrt[3]{60} \cdot \left(\cos \left(\frac{180 + 2k \cdot 180}{3} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{180 + 2k \cdot 180}{3} \right)^\circ \right)$$

$$w_0 = \sqrt[3]{60} \cdot (\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ)$$

$$w_1 = \sqrt[3]{60} \cdot (\cos 180^\circ + i \sin 180^\circ)$$

$$w_2 = \sqrt[3]{60} \cdot (\cos 300^\circ + i \sin 300^\circ)$$

$k=0,1,2$

(e) $-\frac{7}{2} + \frac{7}{2}i$ modulusgröße

5/9. pleider

$n = 8$

$k = 0, 1, \dots, 7$

$$r = \sqrt{\frac{49+49}{4}} = \sqrt{\frac{98}{4}} = \sqrt{\frac{49}{2}} = \frac{7}{\sqrt{2}}$$

$$\cos \varphi = \frac{\operatorname{Re}(z)}{|z|} = \frac{-\frac{7}{2}}{\frac{7}{\sqrt{2}}} = -\frac{7}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{7} = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$\downarrow \operatorname{Im}(z) \geq 0$

$\varphi = 135^\circ$

$$w_k = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \cdot \left(\cos \left(\frac{135 + 2 \cdot 180 \cdot k}{8} \right) + i \sin \left(\frac{135}{8} + 45k \right)^\circ \right)$$

$$w_0 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{135}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{135}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_1 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{495}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{495}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_2 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{855}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{855}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_3 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{1215}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{1215}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_4 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{1575}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{1575}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_5 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{1935}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{1935}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_6 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{2295}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{2295}{8} \right)^\circ \right)$$

$$w_7 = \sqrt[8]{\frac{49}{2}} \left(\cos \left(\frac{2655}{8} \right)^\circ + i \sin \left(\frac{2655}{8} \right)^\circ \right)$$

9. feladat

Végezze el a következő gyökvonásokat a komplex számok halmazán.

(a) -60 második gyöke

(b) 33 harmadik gyöke

(c) $1 - \sqrt{3}i$ hatodik gyöke

(d) $-7\sqrt{3} + 7i$ ötödik gyöke

(e) $\frac{7}{2} + \frac{7}{2}i$ negyedik gyöke

(f) $-6\sqrt{3} + 6i$ második gyöke

(g) $\frac{\left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^8}{(1+i)^5}$ hetedik gyöke

Házi
feladat

10. feladat

A trigonometrikus alak segítségével számítsa ki z értékét trigonometrikus és algebrai alakban is, majd adja meg az összes olyan w komplex számot trigonometrikus alakban, melyekre $w^3 = z$, ahol

$$z = \frac{(2 + 2\sqrt{3}i)^{10}}{(-1 + i)^{83}}.$$

Házi
feladat

11. feladat

Írjuk fel algebrai alakban a $z = \frac{(1+i)^8}{(1-\sqrt{3}i)^6}$ komplex számot.

$$z = \frac{(1+i)^8}{(1-\sqrt{3}i)^6} = \frac{(r_1 \cdot (\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1))^8}{(r_2 \cdot (\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2))^6} =$$

$$r_1 = |1+i| = \sqrt{2} \quad \cos \varphi_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \xrightarrow{\substack{\text{Im}(r_1) \geq 0 \\ \text{Im}(\varphi_1) < 0}} \varphi_1 = 45^\circ$$

$$r_2 = |1-\sqrt{3}i| = 2 \quad \cos \varphi_2 = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{Im}(\varphi_2) < 0} \varphi_2 = 300^\circ$$

$$= \frac{(\sqrt{2} \cdot (\cos 45^\circ + i \sin 45^\circ))^8}{(2 \cdot (\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ))^6} = \frac{\sqrt{2}^8 \cdot (\cos (45^\circ \cdot 8) + i \sin (45^\circ \cdot 8))}{2^6 \cdot (\cos (300^\circ \cdot 6) + i \sin (300^\circ \cdot 6))} =$$

$360^\circ \rightarrow 0^\circ$
 $1800^\circ \rightarrow 0^\circ$

$$= \frac{2^4 \cdot (\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ)}{2^6 \cdot (\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ)} = 2^{4-6} (\cos (0^\circ - 0^\circ) + i \sin (0^\circ - 0^\circ)) =$$

$$= 2^{-2} (\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ) = \frac{1}{2^2} (1 + 0 \cdot i) = \frac{1}{4}$$